

Bài văn mẫu Phân tích cái tôi ngất ngưỡng của Nguyễn Công Trứ Văn 11 tuyển chọn, hay nhất sẽ giúp các em học sinh đưa ra các lập luận, lý lẽ chính xác và ý nghĩa nhất để hoàn thành xuất sắc bài viết của mình.

Bài văn mẫu: Phân tích cái tôi ngất ngưỡng của Nguyễn Công Trứ

Nguyễn Công Trứ đã từng viết:

“Kiếp sau xin chớ làm người

Làm cây thông đứng giữa trời mà reo”

Ông nguyện làm cây thông để đứng giữa đất trời mà đón gió bốn phương, để cất lên tiếng hát ung dung, tự tại, thể hiện lối sống “ngất ngưỡng”. Lối sống ấy đã thấm nhuần trong sáng tác của ông và đặc biệt trong tác phẩm Bài ca ngất ngưỡng cái tôi ngất ngưỡng được bộ lộ rõ nét hơn bao giờ hết.

Trước hết về từ “ngất ngưỡng” có nghĩa là tư thế đứng cao chênh vênh, không vững chãi đối với sự vật. Còn đối với con người thể hiện một cách sống, thái độ sống ngang tàng, vượt lên trên những luân lý thông thường. Đối với Nguyễn Công Trứ, ngất ngưỡng là phong cách sống nhất quán của ông nó được biểu hiện nhất quán từ khi ông ra làm quan cho đến khi ông lui về quê nhà nghỉ ngơi.

Trong tác phẩm, cái tôi ngất ngưỡng trước hết thể hiện trong việc ông tự nhận thấy vai trò trách nhiệm của mình đối với cuộc đời: Vũ trụ nội mạc phi phận sự/ Ông Hi Văn tài bộ đã vào lồng. Có mấy ai được như Nguyễn Công Trứ dám khẳng định phận sự của bản thân trong trời đất. Nếu như các nhà thơ khác thường thể hiện chí làm trai: “Làm trai phải lạ ở trên đời/ Há để càn khôn tự chuyển dời” (Phan Bội Châu) còn đối với Nguyễn Công Trứ ông lập tức khẳng định vai trò trách nhiệm của bản thân đối với trời đất, với dân với nước. Đây cũng chính là tuyên ngôn của nhà thơ về chí làm trai, nó trở thành quan niệm sống nhất quán trong sự nghiệp sáng tác của ông: “Chí làm trai Nam Bắc Đông Tây/ Cho phỉ sức vẫy vùng trong bốn bể” hay “Đã mang tiếng ở trong trời đất/ Phải có danh gì với núi sông” “Khắp trời đất dọc ngang, ngang dọc/ Nợ tang bồng vay trả, trả vay”. Đây đồng thời cũng thể hiện cái tôi “ngất ngưỡng” nhất quán trong sáng tác của ông. Đối với ông đã làm trai ở trong trời đất thì phải “đầu đội trời chân đạp đất”, phải làm những việc có ích cho nước, cho đời.

Để minh chứng cho tài năng của mình, đồng thời cũng là thể hiện cái tôi ngông ngạo hơn đời, Nguyễn Công Trứ đã liệt kê những chức danh mình đã từng làm khi ở trôn quan trường:

Khi Thủ khoa, khi Tham tán, khi Tổng đốc Đông

Gồm thao lược đã nên tay ngất ngưỡng

Lúc bình Tây, cờ đại tướng

Có khi về Phủ doãn Thừa Thiên

Ông Hi Văn là một người có thực tài và thực danh. Ông mang tài học hành của bản thân để thi thố với thiên hạ: “Cái nợ cầm thư phải trả xong”, đỗ Thủ khoa trường Nghệ An. Làm quan võ, giữ chức Tham tán đại thần đi dẹp loạn ở Cao Bằng; làm quan văn, là Tổng đốc Đông (Hải Dương và Quảng Yên - Quảng Ninh). Câu thơ với nhịp nhanh, giọng thơ đầy vui sướng, hào sảng bộc lộ niềm tự hào khẳng định bản thân là một người có tài năng lỗi lạc.

Bằng lời tự thuật hết sức chân thành đồng thời cũng đầy tự hào Nguyễn Công Trứ đã khẳng định tài năng lí tưởng trung quân, lòng tự hào về phẩm chất cũng như năng lực của chính mình. Dù trong chôn quan trường nhiều o bế nhưng lối sống tài tử, phóng khoáng, cái tôi ngạo nghễ, ngất ngưỡng, khác đời vẫn được thể hiện một cách trọn vẹn. Đó là thái độ sống của người quân tử đầy lí tưởng, bản lĩnh, tự tin và kiên cường.

Sau nhiều năm cống hiến cho nước, cho đời, Nguyễn Công Trứ cáo quan về ở ẩn, lúc này cái tôi ngất ngưỡng của ông có cơ hội bộc lộ, thể hiện rõ hơn bao giờ hết. Lối sống theo ý thích, sở nguyện của cá nhân: cười bò đeo đạc ngựa; đi chùa nhưng lại có gót tiên theo sau; khi ca khi tửu, khi cắc, khi tùng. Cuộc sống phiêu diêu, vui hưởng những thú vui trần tục. Ông không màng đến chuyện khen chê, được mất của thế gian: “Được mất dương dương người thái thượng/ Khen chê phơi phới ngọn đông phong” ông tự sánh mình với bậc danh tướng và tự khẳng định lòng trung với vua:

Chẳng Trái, Nhạc cũng vào phường Hàn , Phú

Nghĩa vua tôi cho vẹn đạo sơ chung

Trong triều ai ngất ngưỡng như ông

Bản ngã ngất ngưỡng một lần nữa được bộc lộ qua ba câu thơ cuối bài. Ông tự khẳng định mình là người trung thần, làm tròn đạo vua tôi, điều này đúng với thực tế làm quan của ông, ông cống hiến hết mình cho đến năm 70 tuổi mới cáo quan về ở ẩn. Điều này đồng thời cũng thống nhất với quan niệm về chí làm trai “Vũ trụ nội mạc phi phận sự” đã được ông nêu ở phần đầu tác phẩm. Với lối so sánh bản thân ngang hàng với bậc anh hùng như: Nhạc Phi, Hàn Kì,... của Trung Quốc ông đã một lần nữa khẳng định tài năng cũng như công lao của mình một cách đĩnh đạc, hào hùng. Và cũng từ những chiến công đó ông có thể mạnh mẽ, dũng dạc tuyên bố với toàn thiên hạ: “Trong triều ai ngất ngưỡng như ông”. Cái ngất ngưỡng của lối sống tự do của bậc tài tử, ông không ngần ngại tự khẳng định tài năng, nhân cách của mình. Thái độ sống ngất ngưỡng đầy thách thức ấy cũng chính là sự thách thức với những tôn ti, trật tự với xã hội phong kiến đương thời.

Cái tôi ngất ngưỡng, ngông ngạo của Nguyễn Công Trứ đã được thể hiện một cách trọn vẹn, đầy đủ nhất qua thể hát nói đầy tự do, phóng túng, chính thể loại đã góp phần làm bật lên cái tôi vượt ra ngoài khuôn khổ của tác giả. Cái tôi ngông ngạo, của tác giả là cái tôi hơn đời, dám khẳng định tài năng và nhân cách của bản thân, đó là còn là cái tôi cống hiến hết sức mình cho đời, cho nước.

CLICK NGAY vào nút **TÀI VỀ** dưới đây để tải các bài văn mẫu: Phân tích cái tôi ngất ngưỡng của Nguyễn Công Trứ trong bài thơ Bài ca ngất ngưỡng Văn lớp 11 file word, pdf hoàn toàn miễn phí.

